

Sygn. akt III Cz 280/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Gabriela Sobczyk (spr.)

SSO Barbara Braziewicz

SSR(del.) Roman Troll

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 marca 2016r.

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko Skarbowi Państwa- (...)

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie o kosztach zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 21 października 2015 r., sygn. akt I C 550/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR(del.) Roman Troll SSO Gabriela Sobczyk SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gliwicach postanowieniem zawartym w punkcie 2 wyroku z dnia 21 października 2015r. odstąpił od obciążenia powoda kosztami zastępstwa adwokackiego pozwanego.

W uzasadnieniu tego orzeczenia powołał jako podstawę prawną tego rozstrzygnięcia art.102kpc. Wskazał, że doszedł do przekonania że sytuacja majątkowa powoda określona w złożonym przez niego oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania nie pozwoliła na wywiązanie się z obowiązku zapłaty na rzecz przeciwnika procesowego i będzie stanowiła dla niego dodatkowe, trudne do zrealizowania obciążenie finansowe. Sąd Rejonowy wskazał, że powód korzystał w sprawie ze zwolnienia od kosztów sądowych.

Orzeczenie to zaskarżył pozwany, wnosząc o jego zmianę i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący powołał się na normę art. 98§1kpc, wskazując że skoro roszczenie powoda zostało oddalone, to powinien on zwrócić koszty przeciwnikowi. Wskazał na wyjątek od tej zasady wynikający z art. 102kpc, który nie może być wykładany rozszerzająco. Wywiódł, że skierowanie przez powoda pozwu do Sądu wyniknęło z potrzeby dania upustu własnym opiniom, zatem celem tego postępowania nie było szukanie ochrony prawnej lecz realizacja pozaprawnych aspiracji. W ocenie skarżącego nie może to korzystać z ochrony.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Zażalenie nie odniosło skutku.

Stosownie do art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Wskazana regulacja prawna, jako przepis szczególny do wskazanego powyżej art. 98 k.p.c., winna być stosowana w wyjątkowych sytuacjach, na co zresztą wskazuje redakcja art. 102 k.p.c.

Ocena, czy takie przesłanki wystąpiły powinna być zawsze dokonywana w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 r., II CZ 223/73). W doktrynie i orzecznictwie, jako okoliczności uzasadniające zastosowanie tej normy prawnej, wskazuje się te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony.

W niniejszej sprawie Sąd wskazał na sytuację majątkową i rodzinną powoda. Na powódzie ciąży obowiązek alimentacyjny. Jak wynika z pism powoda, jego trudna sytuacja wynika między innymi z niemożności wyegzekwowania należności od byłych pracodawców, z czym związane było żądanie powoda zgłoszone w niniejszej sprawie.

Abstrahując od sposobu formułowania pism procesowych przez powoda, które w istocie oddają jego negatywne emocje skierowane przeciwko przedstawicielom wymiaru sprawiedliwości, nie można pominąć, że powód w sprawie działał sam, bez fachowego pełnomocnika.

Wskazane przez Sąd Rejonowy okoliczności stwierdzające zasadność zastosowania art. 102 k.p.c. miały potwierdzenie w materiale zgromadzonym w aktach sprawy. Stwierdzenie to jest o tyle istotne, iż, jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 stycznia 2012r. (sygn. akt III CZ 10/12), a następnie potwierdził w postanowieniu z dnia 23 maja 2012r. (sygn. akt III CZ 25/12), ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrecyjny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa. (wskazana powyżej teza znajduje potwierdzenie także w następujących orzeczeniach: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2012r., III CZ 17/12; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2012r., V CZ 2/12).

Sąd Okręgowy w opisanych powyżej okolicznościach nie widzi podstaw do uznania rażącej niesprawiedliwości zaskarżonego rozstrzygnięcia o kosztach procesu w oparciu o art. 102kpc.

Z powołanych powyżej względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji, po myśli art. 385 k.p.c.w zw. z art.397§2 kpc.

SSR(del.)Roman Troll SSO Barbara Braziewicz SSO Gabriela Sobczyk